

DIGELAGET VEJLBY FED

Planlagt til repræsentantskabsmøde 30. Marts 2023

FORMANDENS BERETNING

Så er det igen tid for vort årlige Repræsentantskabsmøde, og det er en stor glæde ikke alene her i Digelaget men i hele samfundet, at "corona-zunamien" øjensynligt er ved at have mistet pusten og opmærksomheden, så vi kan fungere nogenlunde normalt igen. Heldigvis har stormene i årets løb været relativt kortvarige og med ikke så hård virkning på højvandsituationer og dermed presset på vores dige. Der har kun en enkelt gang været et niveau lidt under 1 meter.

Digelaget arbejder efter en model, hvor vi løbende vurderer udviklingen og kvaliteten af Vejlbys kyststrækning og dige samt iværksætter nødvendige tiltag, herunder som følge af udefra kommende forhold både natur- og menneskeskabte. Dette omfatter bl.a. følgende 5 forhold:

1. At vi til enhver tid har et dige, der kan modstå en 100 år hændelse som er kote 1,62 m.
2. At der løbende føres kontrol med diget. Der er siden sidste Repræsentantskabsmøde gennemført 2 digebesigtigelser/digevandringer med tilhørende afrapporteringer den 19/4-2022 samt 6/2-2023.
3. At der er en beredskabsplan, der iværksættes ved kritisk stormflod. Den ligger på digelagets hjemmeside <http://digelagetvejlbyfed.dk/>. Der er løbende brug for opdatering af denne. Kontaktperson. Da digerepræsentanterne er en del af denne plan som kontaktperson, er det derfor vigtigt at informere bestyrelsen ved ændringer / opdatering af kontaktdata.
4. At den langsigtede sikring af kysten aktivt overvåges og vurderes, og der rettidigt iværksættes nødvendig forbedring eller reageres på uhensigtsmæssige tiltag f.eks. havneudbygning o.l., stenrev, uhensigtsmæssige eller egentlige ulovlige handlinger.
5. At tiltag ved ovenstående foretages under hensyntagen til at sikre naturbevarelse og rekreativ brug af kyst og strand.

For at imødekomme ovenstående er der brug for, at Digelaget har en økonomisk handlefrihed. Derfor tilstræbes at Digelaget har mindst 1 mio. kroner indestående på konto. Vi kan med glæde konstatere, at vi nu nærmere os grænsen på 1 million DKK, men kan samtidig konstatere, at vi evt. kan komme ind i en periode, hvor denne grænse må udvides for at kunne skabe de rigtige fremtidige løsninger på området.

Siden sidste Repræsentantskabsmøde har Bestyrelsen arbejdet med en række forskellige emner, de væsentligste emner omfatter:

- A. Styrkevurdering og løbende slitage af diget samt risikovurdering
- B. Sandfodringen og dens effekter her og nu samt mere omfattende og langsigtede visioner
- C. Afklaringer om rørudløb, der kan forårsage indtrængen fra havet
- D. Kvaliteten i varslingen og prognoser omkring højvande fra DMI (Kystdirektoratet)
- E. Kunstig anlæggelse af stenrev og ålegræs
- F. Arbejdsgruppen om klimatilpasning
- G. Samarbejde og kommunikation

A. Styrkevurdering og løbende vurdering af diget samt risikovurdering

Mht. **boreprøverne** der er foretaget i diget, har vi prøvet at få Torsten Piontkowitz ved Kystdirektoratet til at se på disse, mhp. hvad vi evt. skal videre. Det ville være godt, hvis vi kunne udnytte prøverne til en egentlig styrkebedømmelse af diget, men det kræver en kornbedømmelse, og vi har ikke prøverne til dette. Vi må derfor ind til videre lade os nøje med, at diget er tilstrækkeligt stabilt og holdbart, så længe vi ikke får mange og udtalte eller hyppige højvandssituationer. Bliver det tilfældet, er der brug for at komme videre med denne afklaring og få gennemført en egentlig styrkevurdering af diget samt plan for en eventuel styrkelse af diget. Men som forholdene er i dag er diget tilstrækkeligt stabilt, hvad de enkelte højvandssituationer jo også har vist. Største risikofaktor ligger på kort sigt på i hvis der opstår udtalt og forværret erosion i et område, og hvis denne påvirker diget. Dette kan accentueres af og pludselig opstå, hvis der forekommer løse både, bænke, ol. foran diget, jvf. senere.

Konklusionen fra seneste dige besigtigelser/dige vandringer: Diget findes i hele sin udstrækning ved besigtigelsen 19/04 2022 i stort set uændret stand, som det er anført ved Niras-Rapporten i december 2005 og rapporten om digekontrol fra Århus Kommune/Orbicon fra eftersommeren 2011 dateret 11. jan. 2012. De foretagne sikringer af diget ved Rønnevej/Lindevangsvej er i uændret god og solid stand.

Diget opfylder derfor i sin helhed de i ovennævnte rapporter anførte tilstrækkelige dimensionskrav.

Følgende kan bemærkes:

- Mellem Hospitalsgrunden og Platanvej er stranden som vanligt stenet. Ganske smal sandstrand, som bliver bredere hen mod Platanvej, hvor der er en del sand, er mere end sædvanligt. Diget er intakt.
- Der er vasket lidt af højden på forstranden, med god afstand til diget fra Bellevue og til Caspar Møllersvej, de gamle høfder er blottede. Sandet ligger imidlertid lige ude i havet som sandøer, en typisk vinterprofil.
- Videre udad er stranden upåvirket med høj sandstrand med småklitter. Rundt Vejlby Hage og til Åkrogen er der de mange høfder og en uregelmæssig men pæn høj strand.

1. L.P. Bechsvej-Caspar Møllersvej der er skyllet lidt ud af sandet på forstranden, gl. høfde blottet. Sandet ligger lige ude i vandet—noget allerede kommet retur—vinterprofil
2. Set ind mod Themsvej, det er skyllet noget af højden på forstranden og det opblæste sand foran diget, hjelmen holder bedre fast end roserne

Stranden er i tiltagende grad udsat for stort slid i dagligdagen. Der er ofte "folkevandringslignende scenarier" med mange gående og løbende langs strandområdet. Det er startet i den lange Corona- periode, men det holder ved, muligt accentueret af den store fortætning og nybygning i området og nabostråderne. Det er jo udmærket, at så mange som muligt har gavn af friluftslivet, men det er vigtigt, at vi værner om strandområdets mange vækster specielt græsvekster, da de hjælper os med at holde på sandet og gøre området modstandsdygtigt overfor havet.

Der er slidt unødigt mange "trampestier" på kryds og tværs i et ganske tæt mønster. Kunne vi hjælpes ad med at sørge for, at der kun bliver en sti bag diget og specielt ikke mere end en sti foran diget på strandområdet? Desuden kun overgange over diget udfor vejene, hvor der er forstærkning, dvs. ikke selvbestaltede stier til vandet fra den enkelte parcel.

Det er også et vedvarende problem med både, borde, bænke m.v., der befinder sig på stranden udenfor diget i vinterhalvåret dvs. fra oktober til marts måned. Det kan som tidligere anført talrige gange medføre øget erosion og gennembrud af diget og er derfor risikabelt. Samtidig kan det udgøre en risiko for at miste retten til erstatning, hvis der skulle ske skade på diget. Dvs. hvis der f.eks. i forbindelse med en stormflod er baggrund for erstatning, kan vi miste denne ret hertil, idet der ikke er sørget ordentligt for "digets tilstand" med specielt disse både, bænke mm. der ligger på stranden foran diget.

Derfor er det vigtigt, at vi i fællesskab sikrer at stranden er ryddet for både, ol. foran og på diget i vinterhalvåret. Vi vil gerne bede de enkelte dige-repræsentanter for deres respektive veje tage hånd om dette, da det er en opgave, som ligger hos de enkelte vejforeninger. Dels kender de bedst evt. ejere og de kan stille med lidt man-power til opgavens løsning. Det kan også meget vel vise sig, at ejerne ikke findes og muligt ikke har bopæl på vejene, dette bør afklares. Jvf. Naturbeskyttelsesloven §22 stk.1 har enhver ret til at henlægge en båd uden motor på stranden kortvarigt d.v.s. max. 24 timer. Hvis personen har strandret eller der er givet tilladelse af strandens ejer kan båden henlægges i sommerhalvåret. Båden skal fjernes fra forstrand og dige i vinterhalvåret. Det er en selvfølge, at båden ikke placeres på klitpræget forstrand eller på diget, idet dette medfører slid og evt. erosion.

1. *Themsvej, Den hvide båd har ligget der 1 år. Ulovligt efter Naturbeskyttelsesloven. Båden må ikke ligge der!!—giver erosion på diget og kan flyde til havs ved højvande!!*
2. *Bådene nedenfor L.P. Bechsvej ligger ikke på diget men foran diget, i strid med Naturbeskyttelsesloven kan forvolde erosion på diget.*

B. Sandfodring og dets effekter her og nu samt mere omfattende og langsigtede visioner

Den kystnære sandfodring udfør Strandvænget med sand fra indsejlingen til Egå Marina skulle i år fortsætte for 4. år i træk, men har i år endnu ikke fundet sted, men forventes efter 24. april. For at kunne lave sandfodringen forudsættes, at vi har en tilladelse. Nuværende tilladelse gælder frem til og med 2024. Den givne tilladelses præmisser skal overholdes og kan ikke ændres i dette forløb. Vi har betalt for en renhedsanalyse af sandet og for udgift til rådgivning til ansøgning, men herudover skal vi ikke afholde nogen omkostning. Kommunen er ikke indblandet og har ikke betalt noget, Vi får sandet "gratis". Det anbringes efter aftalen og så langt inde mod stranden som muligt på ca. 2 meters dybde mellem Platanvej og det grønne hus på Hospitalsgrunden. Til vores store glæde er der nu ved sidste dige-inspektion konstateret, at der er kommet pæne mængder sand ind, der dækker stenene. Om det har relation til sandfodringen, er ikke dokumenteret, men det er i hvert fald meget fint sand, så det er meget muligt. Et er sikkert—det skader ikke at få leveret sandet, som vi får det nu.

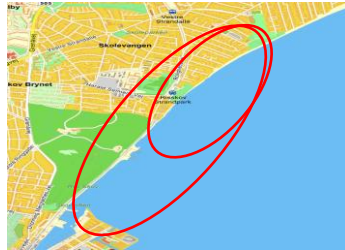
1. *Stranden foran Strandvænget set indad fra Platanvej.*
2. *Platanvejs stenkastning/-mole og rørudløb i forgrunden set mød Rønnevej*
3. *Stranden mellem Platanvej og Rønnevej, der er dækket fint med sand på stranden*

Der vil som udgangspunkt blive ansøgt om en forlængelse af nuværende ordning for sandfodring når sandfodringen er udført næste år 2024. Men samtidig foregår en afdækning af behovet og mulighederne for en mere udvidet sandfodring evt. i kombination med forskellige kystsikringstiltag.

Kystdirektoratet har i en rapport for strategistrækning startende nord for Egå Marina og slutterende nord for Aarhus Lystbådehavn (J6.03.10) angivet følgende: "Det foreslås konkret, at der beskyttes med kystfodring på hele strækningen for at modvirke den naturlige tilbagerykning, da der på strækningen

kystnært ligger kystnær bebyggelse". Det er kun aktuelt kysten indad fra Bellevue der er præget af erosion. I lettere grad ved Bellevue stærkere til udtalt længere indad mod Strandparken. Det er derfor her, der i første omgang er behov for sandtilførsel.

Den helt store vision ville være en strand skabt ved sandfodring fra Bellevue og ind mod Århus i kombination med forskellige kystsikringstiltag. Dette ville både være en stærk løsning for kystsikringen samtidig med at den ville kunne give Risskov og Århus en del af den tabte strand tilbage. Et sådant forslag har tidligere være omtalt i Århus Stiftstidende den 1. august 2021 under overskriften "Hvordan kunne det se ud". Men realiseringen af et sådant projekt er krævende og vil kræve stort lokalt engagement og politisk opbakning.

1. *Ideskitse, Århus Stiftstidende 2021*
2. *Områder for helhedsløsninger*

I forbindelse med denne type projekter kan man ikke opdele kyststrækningen i individuelle løsninger, idet kystbeskyttelses konstruktioner og sandfodring påvirker på tværs af strækningen, derfor er der brug for en helhedsløsning som er nødvendig i sammenhæng med vort område der ligger mellem Bellevue og Strandparken. Her er 3 muligheder: Alene Strandparken med. Eller man kan lade området, der beskyttes/udvikles med sand strække sig videre hen forbi skoven til den Permanente. Eller som den mest vidtgående løsning strække sig endnu videre til Århus Lystbådehavn. Strækningen fra den nordlige del af Århus Havn til og med Strandparken er Kommunens bortset fra en kortere strækning privat område ved Badevej, og vi kender ikke beboernes holdning her. Digelaget arbejder med og ønsker at opstarte en konstruktiv dialog med Kommunen for at vende mulighederne for sådanne løsninger naturligvis baseret på accept fra relevante beboere samt med størst mulig opbakning fra foreninger og beboere i Risskov området.

C. Afklaringer om rørudløb (kan virke som et hul under diget).

M.h.t. vore rørudløb har vi manglet, hvis muligt at få afklaret forholdene omkring udløbet ved Elmevej/Birkevej betegnet LU 23b. Der kommer i perioder meget vand ud af dette ved udløbet i stranden, hvad kan ses ved lavvande. Der er ikke nogen, der vil vedkende sig brug/gavn af røret på vejene som dræn eller andet betydende, og der er ikke noget synligt forløb op ad vejene ikke synlige dæksler eller andet. Kommunen har heller ikke kunnet oplyse noget omkring forløb eller brug af ledningen, kun at den er privat. Med henblik på et forsøg på at afklare forholdene forsøgte vi 9. maj 2022 med entreprenør, om det var muligt at gøre TV inspektion mhp. at klarlægge et muligt forløb. Konklusionen blev, at ledningen er 70% tillukket af muslinger og sten, hvilket gør det umuligt at komme igennem med almindeligt inspektionsgrej. Det vil kræve "sattelitspuler" og speciel traktor til inspektionen. Alternativet kunne være at grave ledningen fri på vejen, hvis man kan træffe den her og så gå den vej op i den. Det har vi i bestyrelsen anset for så rimeligt bekosteligt, at vi indtil videre afventer med yderligere afklaring og handling mht. forholdene ved LU 23b.

Overløbet fra LU 23g (på tidl. digevandring fejlagtigt betegnet LU 22), som går ned over Hospitalsgrunden, og hvor der tidligere har været kraftig erosion tæt på vores hjørne af diget efter skybrud, er det nu i orden og solidt. Der har været overløb, der har gravet lidt ned i stenene, men der er stabile og holdbare forhold, der er sikret i god afstand fra vort dige.

1. *Udløb LU 23 b ved Birke-/Elmevej meget nedbrudt/forvitret*
2. *Overløbet fra LU 23g i orden og solidt ind mod diget*

D.Kvaliteten i varslingen og prognoser omkring højvande fra DMI (Kystdirektoratet)

DMI og Kystdirektoratet har i Oktober 2022 afholdt "Brugermøde om stormflod" dels som heldagsmøde i Karup og København dels virtuelt. De havde specielt kritisk holdning til deres funktion mht. varsling i relation til Malik. Vanskeligheder med lidt for meget usikkerhed og besvær ved at forudsige "snævre farvande". De havde skudt lidt for lavt ved jyske fjordområder og lidt for højt for øresundsområdet. De vil tilstræbe nye modeller, der kan korrigere dette fremover. Det er lettere og mere præcist med de bredere områder, hvilket således også gælder for vort område.

Der er mulighed for af DMI at blive SMS varslet i et område ved voldsomt vejr.

Brugermødet vil blive gentaget med 2 års interval.

E.Kunstig anlæggelse af stenrev og ålegræs

Som I sikkert husker blev sidste års planer om et kunstigt stenrev efter nogen debat og kraftig modstand fra borgere i Risskov samt Digelaget og GVF skrinlagt.

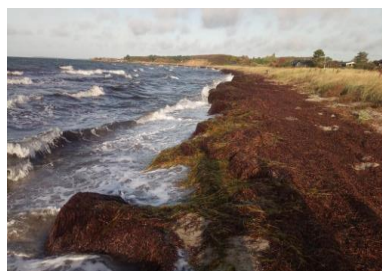
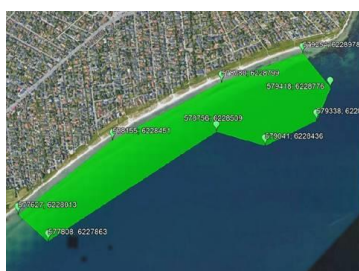
Vi er så med en vis overraskelse for nylig sammen med GVF blevet gjort opmærksom på en projektansøgning støttet af Veluxfonden til Kystdirektoratet om udplantning af ålegræs på vores kyststrækning.

Danmarks Sportsfiskerforbund og Projekt Kysthjælperne (dette sidste er en gruppe mennesker herunder fridykkere, som gerne vil gøre noget for havmiljøets naturgenopretning i vore farvande) har ansøgt Kystdirektoratet om tilladelse til at udplante ålegræs udfør stranden fra Bellevue til Vejlbj Hage i en afstand fra 10 til 100 meter fra kysten, det er anført at være på 2 meters dybde. Man bændsler en ålegræsplante til et jernsøm med ståltråd og fikserer den med sømmet ned i havbunden. Sømmet forventes at være væk efter "kort tid". Udplantningen skal forløbe over 3 år.

Digelaget har sammen med Fællesrådet for Vejlbj Risskov, Vejlbj-Risskov Grundejerforening og Grundejerforeningen Vejlbj Fed i en fælles skrivelse gjort indsigelse herimod. Vi ønsker ikke vort område som eksperimenterende for sådanne tiltag med stor risiko for at vore enestående og gode muligheder for de rekreative formål, badning og samtlige søsportsaktiviteter, ødelægges. Der er risiko for at sømmene og græsset løsnes med bølgerne og ender på lavvandede steder eller på strandbredden med sømmene som positivt farlige.

En digerepræsentant har udarbejdet og planlagt en indsigelse, der på så godt som alle punkter påviser uoverensstemmelser, ukorrektheder og ulovligheder i projektets ansøgning. Der er også bilagt en artikel med problemerne med ålegræs ved Karrebæksminde, der er ødelæggende for dette område. Det er dyrt og vanskeligt at fjerne de ilanddrevne store mængder. Vi har alle også tilsluttet os denne indsigelse.

Det er vigtigt, at der skabes størst mulig modstand mod dette projekt både fra beboere og de forskellige foreninger i området, så vi også kan få skrinlagt dette projekt sammen med det kunstige stenrev.

1. *Ålegræs (illustrativt)*
2. *Planlagt område hvor der ansøges om at udplante ålegræs*
3. *Karrebæksminde, masser af ålegræs med uønsket placering oktober 2019*

F. Arbejdsgruppen om klimatilpasning

Arbejdsgruppen om Klimatilpasning i Risskov under GVF har afholdt møder, hvor vi har deltaget med gæstestatus. Det har fungeret fint, ligesom samarbejdet med GVF i øvrigt, som det kan ses, har været fint fungerende. Vi vil fortsætte med dette. Arbejdsgruppens redegørelse fremlægges på GVF.s generalforsamling, og der henvises dertil.

G.Samarbejde og kommunikation

For at viderebringe de væsentligste budskaber fra Digelagets aktiviteter vil vi ligesom sidste år, fremsende kommunikation til digelagets repræsentanter, som kan bruges i forhold til de enkelte veje, herunder f.eks. i forbindelse med afholdelse af generalforsamlinger på den enkelte vej.

Desuden ser vi det som gavnligt, hvis både GVF og Fællesrådet informeres om Digelagets aktiviteter og hjælper med at viderebringe forskellige informationer til beboerne i området. Herunder har vi haft mulighed for at benytte os af en klumme i GVF avisen.

Vi har i årets løb haft nogle problemer med vor hjemmeside, der i en længere periode desværre har været nede. Det er nu i orden igen, og vi vil have øjnene på, at det fungerer stabilt.

Erik Holk Poulsen

Formand
Digelaget Vejlbj Fed